

Maria Björkman
Tel: 010-698 14 47
maria.bjorkman
@naturvardsverket.se

BESLUT
2017-11-16 Ärendenr:
NV-02375-17

Beslut om godkännande av arten *Chrysoperla carnea s.l.* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Chrysoperla carnea s.l. Stephens (Neuroptera: Chrysopidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet begränsas till kryptiska arter inom *Chrysoperla carnea s.l.* med europeiskt ursprung.

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövades tidigare av Kemikalieinspektionen, som gav godkännande till enskilda produkter. Sedan den 1 juli 2016 prövar Naturvårdsverket nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel, och ett godkännande gäller istället arten. *Chrysoperla carnea s.l.* är en av de arter som redan använts som bekämpningsmedel i Sverige, då den ingår i en eller flera produkter som godkänts av Kemikalieinspektionen. För att kunna fortsätta användas i Sverige, efter att nu gällande produktgodkännande eller -godkännanden från Kemikalieinspektionen löper ut, måste arten godkännas av Naturvårdsverket.

Arten finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3, bilaga 1 ("EPPO-listan").

Skäl

Juridiska förutsättningar för godkännande

För att en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska få ingå i ett bekämpningsmedel som förs in till Sverige från ett land utanför Europeiska

unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet, släppas ut på marknaden, eller användas, måste arten först vara godkända enligt förordning (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel.

En art får godkännas endast om den är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska mångfalden, och den inte är att betrakta som en invasiv främmande art av unionsbetydelse¹.

Beslut om godkännande fattas av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket prövar självmant om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel.

Ett godkännande får förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Innan Naturvårdsverket beslutar om en art ska godkännas eller inte, ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk.

Naturvårdsverkets bedömning

Chrysoperla carnea s.l. (Neuroptera: Chrysopidae) är polyfaga predatorer, som inom biologisk bekämpning används främst mot bladlöss, men äter i princip alla mindre ryggradslösa djur. På senare tid har man insett att arten som benämns *Chrysoperla carnea* utgörs av ett artskomplex, ofta kallat *C. carnea sensu lato* (*C. carnea s.l.*), bestående av minst 21 arter som är spridda över hela palearktiska regionen. *Chrysoperla carnea s.l.* är bofast och reproducerande i Sverige och har varit godkänd i Sverige sedan 2003 för bekämpning av bladlöss i växthus samt botaniska trädgårdar. De 21 hittills beskrivna arterna är morfologiskt mycket lika och särskiljs i första hand genom analys av deras parningsspel (sång), men även av genetiska markörer. Flera arter inom *C. carnea s.l.*-komplexet har enorma utbredningsområden, såsom exempelvis hela Europa, samtidigt som den genetiska variationen inom arterna är minimal, vilket sannolikt är en konsekvens av att arter inom *C. carnea s.l.* är mycket mobila. Det är sannolikt att de kryptiska arternas utbredningsområden (inom kontinenter) i första hand begränsas av klimatet. Det har inte gjorts någon studie av vilka kryptiska arter som finns i Sverige, men utifrån fynd i bl.a. Storbritannien, Norge och Finland tyder på att det är sannolikt att arter som *C. carnea s.s.(sensu stricto)*, *C. pallida* och *C. lucasina* finns i Sverige. Då *Chrysoperla carnea s.l.* är etablerad i Sverige, förväntas en användning av arten som bekämpningsmedel påverka miljön på samma sätt som den redan bofasta populationen, med avseende på bytesdjur och andra arter av naturliga fiender. Inom *Chrysoperla carnea s.l.* komplexet däremot är hybridisering mellan kryptiska arter med liknande parningsång en överhängande risk. Inom kontinenter har kryptiska arter inom komplexet delvis överlappande utbredningsområden, och de arttypiska parningsångerna skyddar arterna från att

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

hybridisera och därmed från risken att försvinna. Liknande parningssång har dock återfunnits mellan arter på skilda kontinenter, och risken för hybridisering med arter med liknande sång har påvisats. Vidare har risken påtalats att en introducerad art kan utkonkurrera en eller fler andra arter i vissa miljöer, men detta har inte undersökts närmare under naturliga förhållanden. Inga kända hälsorisker av betydelse finns, eller kan förväntas, vid användning av *C. carnea s.l.*. Risk för kontaminering i form av andra arter som kan utgöra en risk från hälso- och miljöskyddssynpunkt vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Chrysoperla carnea s.l. är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Mot bakgrund av att *Chrysoperla carnea s.l.* använts som bekämpningsmedel i Sverige utan rapporterade problem sedan 2003, godkänns *C. carnea s.l.* som biologisk bekämpningsmedel i Sverige. Naturvårdsverket bedömer dock att hybridisering mellan kryptiska arter som ingår i artkomplexet *C. carnea s.l.* utgör en hög risk för vår etablerade population. Kryptiska arter inom *C. carnea s.l.* med europeiskt ursprung, innebär dock sannolikt en låg risk vid användning som bekämpningsmedel då olikheter i parningssång förhindrar hybridisering mellan arter. Risken för etablering av nya kryptiska arter i Sverige, samt risk för hybridisering, måste minimeras och därmed omfattas inte kryptiska arter som endast påvisats i mer avlägsna områden (t.ex. USA, Japan) i godkännandet som bekämpningsmedel.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har något att invända mot att arten godkänns med angivna villkor.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Claes Svedlindh. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetscheferna Maria Widemo (Artenheten) och EvaLinda Sederholm (Naturhänsynsenheten), miljöjurist Anna Håkansson, handläggarna Henrik Lange, Karolina Åsman och Maria Björkman, den senare föredragande.

För Naturvårdsverket

Claes Svedlindh

Maria Björkman

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen
Lindesro AB
Biobasiq Sverige AB
Borregaard BioPlant ApS
Koppert Biological Systems
BIOBEST N.V.

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.